

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาของการควบคุมภายในทางการบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการพัฒนางานการควบคุมภายในทางการบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้จัดการ 9 คน พนักงานบัญชี 9 คน และพนักงานการเงิน 9 คน รวมทั้งหมด 27 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาทำการประมวลผล โดยใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูป SPSS for Windows ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยเลขคณิต และนำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์ในลักษณะข้อมูลเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า มีปัญหาการควบคุมภายในระดับมากในเรื่องการขาดความรู้ในการซื้อสินทรัพย์ถาวรประเภทเทคโนโลยี และมีปัญหาการควบคุมภายในระดับปานกลางในเรื่องการไม่ทบทวนความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ การบันทึกรายงานการประชุมไม่สมบูรณ์และไม่เป็นปัจจุบัน ผู้ตรวจสอบกิจการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์ได้ไม่ครบถ้วน ในการเก็บรักษาเงินสดไม่มีระบบการรักษาความปลอดภัยที่ดี และไม่มี การตรวจนับเงินสดคงเหลือประจำวันให้ตรงกันกับรายงานการรับเงินประจำวัน ไม่มีการทบทวนหลักทรัพย์ค่าประกันของพนักงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับเงินสด การจัดเก็บเอกสารไม่สมบูรณ์ หรือไม่ได้จัดทำอย่างครบถ้วน สินค้าเสื่อมคุณภาพ และล่าช้า การละเลยการตรวจสอบสินค้าคงคลังอย่างสม่ำเสมอ การสูญหายของสินทรัพย์ถาวร การละเลยการตรวจสอบลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและไม่มีแผนการติดตามแก้ไขลูกหนี้ค้างชำระ

ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่าระบบการควบคุมภายในทางการบัญชีเป็นเครื่องมือของฝ่ายบริหารที่จะช่วยป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับกิจการได้เป็นอย่างดี แต่ในทางปฏิบัติแล้วยังพบปัญหาในหลายกิจกรรมทางการบัญชี ซึ่งเกิดจากพนักงานไม่ปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายใน และกิจการไม่มีบทลงโทษแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้การควบคุมภายในทางการบัญชีไม่มีประสิทธิภาพ

The purpose of this independent study was to examine the problem of accounting internal control for the Agricultural Cooperative in Phitsanulok province and to acknowledge the problems, obstacles, and obtain useful guidelines for development in accounting internal control for the Agricultural Cooperatives in Phitsanulok province. The sample included a total number of 27 people; 9 managers, 9 accountants, and 9 financial officials. Data is collected by using questionnaires and analyzed by SPSS, analysis of statistic was frequency, percentage and mean, then presented as a descriptive statistics.

We found that the problem at a high level for is loss of fixed assets and asset registration. The moderate level, which the problem is that there is no continuation of risk assessment. Moreover, meeting reports are recorded incompletely and out of date. The Cooperatives' inspectors delegated by annual general meeting in respect of inspection and follow-up, lack of appropriate safeguard system relevant to finance and collection, negligence of daily cash counting, cash book, voucher, pre-operation on cabinet safe, incomplete at document, obsolete inventory, unauthorized person entering the warehouse, and negligence of regular inspection, the loss of fixed asset and important asset registration, negligence of loan audit and non planning for monitor outstanding loan.

The observation of the study reveals that the internal control system is a measure for executives. In practice, however, some accounting activities cannot provide enough internal accounting control, officer are not in perfect order, officers do not follow the system, and there is no suitable punishment. Such factors are classed as causes of inefficiency system.